

# BIJLAGE

## OMGAAN MET WEERSTAND

### VOORBEELD STELLINGEN:

- In de klas zegt iemand dat alle vrouwen achter het aanrecht moeten
- Een leerling gebruikt altijd de verkeerde voornaamwoorden voor een klasgenoot en corrigeert zichzelf niet
- Tijdens een groepsopdracht wordt een leerling structureel buitengesloten
- Een leerling zegt dat "die homo's een klap verdienen"
- Het accent van een andere leerling wordt nagedaan in de gang
- Een leerling zegt dat vluchtelingen "alles gratis krijgen" en dat dat oneerlijk is
- Iemand weigert een klasgenoot met een transidentiteit bij de juiste naam te noemen
- Een leerling zegt dat die hoofddoeken lelijk vindt
- Een leerling zegt "als je een hoofddoek draagt, ben je een terrorist"
- Tijdens de les verkondigt een leerling dat de holocaust niet gebeurd is
- Tijdens een presentatie wordt gelachen om het gebruik van genderneutrale voornaamwoorden
- Een leerling zegt dat bisexualiteit "maar een fase" is
- Een leerling zegt: "Ik begrijp niks van non-binaire mensen"
- Iemand beweert dat homoseksualiteit een ziekte is

### VOORBEELD STAP 2 WAAR LIGT DE GRENS?

| <b>Dit is een mening</b><br>Hier geven we ruimte                | <b>Dit is kwetsend</b><br>Hier gaan we in gesprek    | <b>Dit brengt onveiligheid</b><br>Hier trekken we een harde lijn        |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Een leerling zegt dat die zelf geen hoofddoek zou willen dragen | Een leerling zegt dat bisexualiteit maar een fase is | Tijdens de les verkondigt een leerling dat de holocaust niet gebeurd is |

### VOORBEELDZINNEN UITNODIGEN:

#### Meningen zichtbaar maken:

- Hoor je dit soort meningen online of op sociale media?
- Hoor je dit soort meningen in je eigen omgeving?

#### Herkenning zonder persoonlijke positie:

- Wie heeft dit wel eens gehoord zonder dat je het zelf vindt?
- Komt deze uitspraak jullie bekend voor?
- Waar hoor je dit soort uitspraken meestal?

#### Nuanceren van een mening:

- Geldt dit volgens jullie voor iedereen?
- Voor wie zou dit anders kunnen liggen?
- In welke situaties zou dit anders zijn?

#### Variatie aanbrengen in meningen:

- Zijn er voorbeelden die dit tegenspreken?
- Welke andere kanten kunnen we nog bedenken?
- Wat zou iemand zeggen die twijfelt?

## VOORBEELDZINNEN BEGRENZEN:

### Norm benoemen:

- Zo wordt hier niet over mensen gesproken.
- Dit kwetst een bepaalde groep mensen, en dat is hier niet toegestaan.
- Dit is geen grap, dit raakt mensen.

### Effect benoemen:

- Dit kan anderen onveilig laten voelen, stop daarmee.
- Heb je door deze uitspraak mensen kan kwetsen?
- Heb je door dat je mensen hiermee uitsluit?

### Groepscultuur benoemen:

- Ik wil niet dat dat er hier gelachen wordt om kwetsende opmerkingen
- Ik wil dat wij op deze school mét elkaar praten, niet over elkaar
- Iedereen wordt hier respectvol behandeld, ook bij verschillen.

### Direct stoppen:

- Ik stop je even, dit gaat te ver.
- Je mag je mening hebben, maar niet zo verwoorden.
- Ik wil dat je dat anders formuleert.

---

IN OPDRACHT VAN COC NEDERLAND EN HET SAMENWERKINGSVERBAND SCHOOLSOUT VAN DE GGD IS DIT PRODUCT ONTWIK-  
KELD DOOR DE PROJECTGROEP 'DE SCHOOL ALS SPIEGEL', VAN DE RADBOUD HONOURS ACADEMY. DE PROJECTGROEP BESTAAT  
UIT DE MASTERSTUDENTEN JONAS VAN DER MEER, NOAH VAN DER STAP, XANDRA VAN HOOFF, MAARTJE VAN DER LOO, TAHA  
HAMMOUCHI, EN EVA HENDRIKS, DIE ALS INTERDISCIPLINAIR TEAM ZIJN INGESCHAKELD OM SCHOLEN TE ADVISEREN OVER  
HOE ZE HUN HANDELINGSREPERTOIRE KUNNEN VERGROTEN OM ZO OP ADEQUATE WIJZE HET GESPREK OVER MAATSCHAPPELIJK  
GEVOELIGE THEMA'S, MET EEN FOCUS OP SEKSUELE- EN GENDERDIVERSITEIT, TE KUNNEN (BLIJVEN) VOEREN.